

جمعه خبر؛ پاس گل یک نماینده مجلس به ترامپ در روزهای سرنوشت‌ساز برجام

تهران (پانا) - حسن روحانی از سفر سه روزه به قلب مالی اروپا بازگشت اما ضمن استقبال اصولگرایان از مواضع او، طیفی از این جریان سوژه‌ای جدید برای ترامپ و یارانش برای حمله به ایران فراهم کرد، برجام به وین و کمیسیون مشترک برجام رفت تا شاید دوباره به زندگی بازگردد هرچند که روحانی صراحتاً از ناامیدکننده بودن بسته پیشنهادی اروپا سخن به میان آورده است. نام تنگه هرمز هم این روزها دوباره بر سر زبان‌ها افتاده است

تحولات سیاسی در کشور به واسطه آنچه در میان احزاب و گروه‌های مختلف روی می‌آید؛ ZWNJ؛ دهد و البته بر اساس آنچه در جهان هر روز شاهد آن هستیم، دستخوش تغییر است. آنچه در طول یک هفته در عرصه سیاست روی می‌آید؛ ZWNJ؛ دهد، گاه چنان پرشتاب مسیر را می‌آید؛ ZWNJ؛ پیماید که فرصت را برای تأمل و تفکر از اهل فن و مخاطبان اصلی سیاست می‌آید؛ ZWNJ؛ گیرد. مرور مهم‌ترین رویدادهای هفته بهانه‌ای است تا با نگاهی گذرا به روزهای گذشته بتوانیم برای روزهای پیش رو مهیا شویم.

خبرگزاری پانا با چنین رویکردی گزارشی از ده رویداد مهم سیاسی کشور برای هر هفته در پیش روی مخاطبان قرار خواهد داد.

بر اساس این گزارش، هفته گذشته از هشتم تا پانزدهم تیر ماه، شاهد اتفاقات و رخ‌آید؛ ZWNJ؛ دادهای بسیاری در صحنه سیاست کشور بود، هفته‌ای که عمده اخبار آن به برجام و سرنوشت این دستاورد بزرگ دیپلماسی گره خورده بود، تنگه هرمز نیز دوباره نقش حیاتی و محوری خود را به رخ جهانیان کشید اما ترامپ بیکار نماند و با گرای یک نماینده اصولگرایی مجلس دوباره به ایران و برجام و اوباما تاخت.

تور اروپایی پرزیدنت

حسن روحانی دوشنبه در نخستین دور از سفر اروپایی خود در دوران خروج ایالات متحده آمریکا از برجام راهی زوریخ سوئیس شد و در بدو ورود با استقبال شخص رئیس‌آید؛ ZWNJ؛ جمهوری این کشور مواجه شد. آشنا حضور رئیس‌آید؛ ZWNJ؛ جمهوری سوئیس در فرودگاه برای استقبال از روحانی را پیام احترام قاره سبز به ایران دانست و روحانی پس از گفت‌آید؛ ZWNJ؛ و؛ گویی کوتاه با همتای سوئیسی خود راهی برن شود.

روحانی شامگاه دوشنبه در دیدار با ایرانیان مقیم سوئیس در اظهاراتی مهم و شاید بی‌آید؛ ZWNJ؛ سابقه پاسخی قاطعی به تهدیدهای مقام‌آید؛ ZWNJ؛ های آمریکایی داد و به صراحت گفت: «آید؛ ZWNJ؛ آمریکا بی‌آید؛ ZWNJ؛ ها مدعی شده‌اند که می‌آید؛ ZWNJ؛ خواهند به طور کامل جلوی صادرات نفت ایران را بگیرند. آنها معنی این حرف را نمی‌آید؛ ZWNJ؛ فهمند، چرا که این اصلاً معنی ندارد که نفت ایران صادر نشود و آن وقت نفت منطقه صادر شود. اگر شما توانستید این کار را بکنید تا نتیجه‌آید؛ ZWNJ؛ اش را ببینید.»

برداشت رسانه‌آید؛ ZWNJ؛ های داخلی و بین‌آید؛ ZWNJ؛ المللی از همین جمله روحانی تهدید ایالات متحده آمریکا و هشدار به آنها دوباره تنگه هرمز بود.

رئیس‌آید؛ ZWNJ؛ جمهوری کشورمان در ادامه سفر خود در نشست خبری مشترک با آلن برسه، همتای سوئیسی خود در پاسخ به سوال خبرنگاری در همین باره بیان کرد: «آید؛ ZWNJ؛ به نظر من حرفی که بعضی از مقام‌آید؛ ZWNJ؛ های آمریکا مبنی بر قصدشان برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران، زدند، گزافه‌آید؛ ZWNJ؛ گویی است چرا که هیچ‌آید؛ ZWNJ؛ وقت قادر نیستند آن را عملی

کنند.؛

او ادامه داد: «دولت آمریکا در حال اقدامی یکجانبه و تحمیل مقررات سرزمینی و نقض همه تعهدات مرتبط با تجارت آزاد انرژی است.»

روحانی خاطرنشان کرد: «از نظر من این که فرض بگیریم همه کشورهای دارای نفت بتوانند نفت اضافه خود را صادر کنند و ایران تنها کشوری باشد که نتواند نفت خود را صادر کند، یک تصور نابخردانه است.»

روحانی بعد از این نشست سه‌شنبه راهی وین اتریش شد.

روحانی در اتریش با رئیس‌جمهوری و صدراعظم این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد و از لزوم تداوم برجام و احترام به این دستاورد بزرگ دیپلماسی در عرصه بین‌المللی سخن گفت.

دیپلماسی روحانی در قلب مالی اروپا و همراهی مقام‌های این دو کشور با او به حدی بود که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده را به اروپا بکشاند تا از مواضع خود در قبال ایران و برجام دفاع کند.

روحانی شامگان پنج‌شنبه پس از سفری سه‌روزه به تهران بازگشت تا عزم اروپا برای حفظ برجام را به نظاره بنشیند. او مواضع ایران را در عالی‌ترین سطح ممکن به اطلاع غرب رساند برنامه‌های واشنگتن در راستای ایجاد دوباره موج ایران‌هراسی را خنثی و بی‌اثر کرده باشد.

تنگه بلاک!

فارغ از اهمیت سفر رئیس‌جمهوری کشورمان به اروپای غربی و بازتاب گسترده آن در رسانه‌های بین‌المللی، آنچه از اظهارات روحانی همچون بمب خبری عمل کرد، واژه دوپهلوی او درباره صادرات نفت از منطقه بود.

رئیس‌جمهوری کشورمان که پس از درخواست اتحاد میان مردم و گروه‌ها برای ایستادگی در برابر زیاده‌خواهی‌های آمریکا با استقبال اصولگرایان و اصلاح‌طلبان مواجه شده بود، این بار نیز شاهد آغوش باز سیاستمداران بود.

سردار قاسم سلیمانی برای اعمال ریاست جمهوری نظامی در ایران در نامه‌ای به حسن روحانی شدیداً از موضع او در برابر آمریکای ترامپ حمایت و قدردانی کرد.

او برای عالی‌ترین مقام اجرائی کشورمان پس از رهبری نوشت که «این همان روحانی است که می‌شناختیم و می‌شناسیم»؛ و با اشاره به آمادگی خود گفت که در راستای مصالح نظام حاضر به هر اقدامی است.

نامه سلیمانی به روحانی به تیتیر نخست خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های اصولگرا و اصلاح‌طلب تبدیل شد ولی با یک تفاوت بزرگ! اصلاح‌طلبان آنچه از این نامه یافتند پیام اتحاد سپاه و دولت بود و اصولگرایان وجه بستن تنگه هرمز در صورت ممنوعیت صادرات فروش نفت ایران را برجسته کردند.

با این همه باید منتظر ماند و دید در روزهای پیشه‌رویی سرنوشت برجام و فروش نفت ایران بر اساس تحریم‌های ایالات متحده و لابی‌های پشت پرده مسکو با تل‌آویو و ریاض چه خواهد شد و این بوی باروتی که این‌روزها شنیده می‌شود، رنگ واقعیت می‌گیرد یا خیر.

روزهای گریز و میش برجام ادامه دارد اما در این بین آنچه قطعی است نقش حیاتی تنگه هرمز بر نفت جهان است، بسته شدن تنگه هرمز به گواه اظهارات کارشناسان اقتصادی داخلی و خارجی با توجه به عبور روزانه ۱۷ تا ۲۰ میلیون بشکه نفت یعنی افزایش حداقل ۲ برابری قیمت هربشکه نفت در بازارهای جهانی.

فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی کشورمان نیز در همین باره و با اشاره به اخبار منتشر شده درباره تنگه حیاتی هرمز متذکر شد که در صورت نیاز دشمن به خوبی معنای تسلط ایران اسلامی بر این تنگه را خواهد فهمید.

در آغوش ترامپ

استناد بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل به تیتراژ یک روزنامه برای اثبات دخالت نظامی ایران در یمن یکی از مواردی بود که انگشت اتهام فضای مجازی را به سوی طیف خاصی از اصولگرایان گرفت و آنها را متهم به گراهی به دشمنان با سخنان نابخردانه کرد.

این بار نیز دیگر اظهارات یک نماینده مجلس تبدیل به پاس گل برای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده آمریکا شد، مجتبی ذوالنوری، نماینده اصولگرایی که می‌گوید عضو جبهه پایداری نیست و مواضع آنها را نمی‌پسندد در گفت‌وگو و گویی با یکی از رسانه‌های کشورمان صراحتاً از اهدای تابعیت به ۲۵۰۰ ایرانی در راستای برجام سخن می‌گوید.

این عضو کمیسیون امنیت ملی کشورمان اضافه می‌کند: «رئیس‌جمهوری که پسرش سه تابعیتی است؛ هم تابعیت کانادایی دارد، هم تابعیت انگلیسی و هم تابعیت ایرانی، آیا می‌تواند نگاه به داخل و مصرف کالای ایرانی را ترویج کند؟! بیایید به داخل نگاه داشته باشید.»

این نماینده مجلس تصریح کرد: «وقتی آقای اوباما در جریان بحث برجام تصمیم گرفت به آقایان حال بدهد، به ۲۵۰۰ نفر از ایرانیان تابعیت اعطا کرد و برخی آقایان و مسوولان با یکدیگر مسابقه گذاشتند که فرزندانشان جزو این ۲۵۰۰ نفر باشند. امروز اگر این افراد از آمریکا اخراج شوند، مشخص می‌شود که چه کسانی زد و بند دارند و منافع ملی را به آب و نبات آمریکا می‌فروشند.»

ذوالنور با بیان اینکه ممکن است از هر جریانی در میان این مسوولان حضور داشته باشند، خاطرنشان کرد: «دقیقاً اعلام شود که فرزندان کدام مسوولان در آمریکا زندگی می‌کنند، تابعیت و اقامت گرفته‌اند. آن هم در شرایطی که حدود ۳۰ تا ۴۰ نفرشان مشغول تحصیل هستند و باقی این جمعیت با پول مردم حال و شان را می‌کنند و با هزینه منافع ملی، از رانت استفاده می‌کنند. اینها باید روشن شود. نمی‌توان مردم را با کله و ملق بازی و پشتک زدن قانع کرد. کسی که دل در گروی خارج دارد، نمی‌تواند منافع ملی را تامین کند.»

این اظهارنظر نماینده مجلس شورای اسلامی چندی بعد با استقبال ترامپ مواجه شد، او در توئیتر خود نوشت: «تازه معلوم شده که کابینه اوباما در جریان مذاکرات توافق افتضاح با ایران، به ۲۵۰۰ ایرانی - از جمله مقام‌های دولتی - شهروندی آمریکا را داده است. این خبر چقدر مهم (و بد) است.»

حمله جدید ترامپ به برجام و دولت اوباما با واکنش‌های بسیاری در داخل و خارج از کشور مواجه شد، ماری هاف، سخنگوی سابق وزارت امور خارجه آمریکا و برخی از مقام‌های دولت آمریکا در دوران اوباما صراحتاً اظهارات ترامپ و ذوالنوری را تکذیب کرد.

اما بلندپایه‌ترین مقامی که به تکذیب اظهارات ذوالنوری پرداخت، حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی بود، او در گفت‌وگو با پانا صراحتاً گفت: «من با آقای ذوالنوری صحبت کردم، ایشان هیچ سندی ندارد، دروغ بزرگی بود که دستاویز دروغگوی بزرگتری به اسم

احضار اروپایی‍ها

انتشار خبر دستگیری یک دیپلمات ایرانی همزمان با سفر رئیس جمهوری ایران به قاره سبز به بهانه اقدام به عملیات تروریستی پای سفرای بلژیک، فرانسه و آلمان را به وزارت امور خارجه کشاند.

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان با اعلام خبر احضار سفرای بلژیک، فرانسه و کاردار آلمان به وزارت امور خارجه اظهار کرد: «در پی دستگیری یکی از دیپلمات‍های کشورمان در کشور آلمان که به درخواست پلیس فرانسه صورت گرفته است، سفرای فرانسه، بلژیک و کاردار آلمان (در غیاب سفیر) به وزارت امور خارجه فراخوانده شدند.»

سیدعباس عراقچی معاون سیاسی وزارت امور خارجه در دیدار با سفیر فرانسه و کاردار آلمان مراتب اعتراض شدید جمهوری اسلامی ایران نسبت به دستگیری دیپلمات ایرانی را اعلام و با تأکید بر مصونیت دیپلمات‍ها براساس کنوانسیون وین، خواستار آزادی فوری و بدون قید و شرط دیپلمات جمهوری اسلامی ایران شد.

عراقچی این اقدام را سناریو و توطئه‍ای برای تخریب روابط ایران و اروپا دانست که همزمان با سفر رئیس‍جمهور کشورمان به اروپا و در آستانه اجلاس وزرای خارجه ایران و کشورهای ۴+۱ صورت می‍گیرد و هدف آن تحت‍الشعاع قرار دادن اجلاس مزبور در راستای اهداف آمریکا و رژیم صهیونیستی می‍باشد.

عراقچی با اشاره به سیاست‍های اصولی جمهوری اسلامی ایران در محکومیت هرگونه اقدام تروریستی، تأکید کرد: «با توجه به اسناد و مدارک موجود نقش گروهک منافقین در طراحی این نمایش مضحک روشن است، کمااینکه مواد انفجاری نزد دو نفر از اعضای دستگیر شده این گروهک کشف شده است.»

وی اضافه کرد: «این حرکت یادآور خودسوزی چند سال قبل اعضای این گروهک در اروپا می‍باشد و یک بار دیگر ماهیت تروریستی این گروهک حقیر را که برای بزرگمایی خود حتی حاضر به خودسوزی و خودزنی می‍باشد را اثبات کند.»

در همین باره، دستیار مدیرکل اروپا به وزارت امور خارجه نیز سفیر بلژیک فراخواند و مراتب اعتراض کشورمان به درخواست انتقال دیپلمات مزبور از آلمان به بلژیک به وی ابلاغ کرد.

سفرای فرانسه، بلژیک و کاردار آلمان در این دیدار تأکید کردند که این موضوع را سریعاً به اطلاع مقامات کشورهای متبوع خود خواهند رساند.

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان همچنین گفت: «دستیار مدیرکل اروپای وزارت امور خارجه گفت، روز گذشته با احضار سفیر فرانسه در تهران حمایت این کشور از فعالیت‍های گروهک تروریستی منافقین را شدیداً مورد اعتراض قرار داد.»

او افزود: «در این احضار به سفیر تأکید شد نباید اجازه داد تا برخی جریان‍های افراطی که دارای ماهیت تروریستی هستند - اگرچه کوچک و بی‍ارزش - در پناه اصل آزادی بیان به ترویج افراط‍گرایی و تروریسم بپردازند.»

سخنگوی وزارت امور خارجه بیان کرد: «در این دیدار همچنین با اشاره به تجمع اخیر منافقین در پاریس و حضور مقامات تندرو و افراطی آمریکایی در آن، به حضور تعدادی از مقامات سابق و ایراد سخنان مداخله‌گرانه و تفرقه‌افکنانه علیه مردم ایران اعتراض شد.»

سفیر فرانسه نیز اعلام کرد، مراتب را بلافاصله به دولت خود منتقل و پاسخ را اعلام خواهد کرد.

تدابیر غیرعلنی

مجلس شورای اسلامی در هفته جاری سه جلسه علنی و دو جلسه غیرعلنی داشت، بررسی مشکلات ایجاد شده در کشور و نگاهی به اوضاع اقتصادی ایران در روزهای پیش‌رو و مشکلات و تحریم‌های احتمالی با حضور محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه، مسعود کرباسیان، وزیر اقتصاد و دارایی و محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی به صورت غیرعلنی برگزار شد.

اما نکته جالب این بود که برخلاف همیشه اینبار نمایندگان چنان که باید و شاید از جزئیات جلسه غیرعلنی خبر ندادند و جز برخی اظهارات کلیشه‌ای و بعضاً تکراری حرف خاصی به رسانه‌ها درز نکرد.

مهم‌ترین نکته‌ای که از جلسه غیرعلنی مجلس بیرون آمد موافقت نوبخت و کرباسیان با انتشار لیست کامل دریافت‌کنندگان ارز دولتی و شفاف‌سازی اقدامات انجام شده در این راستا است.

بهروز نعمتی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، در پاسخ به سؤال پانا مبنی بر سرنوشت واردات ۶۴۰۰ خودرو و در تشریح جزئیات نشست غیرعلنی خانه ملت گفت: «این بحث در نشست غیرعلنی مطرح شد. این موضوع که سایت ثبت سفارش به یک‌بار باز و این خودروها ثبت شد از سوی نمایندگان مطرح شد و آقای شریعتمداری نیز قول دادند که پیگیری‌های لازم را به عمل آورده و سریعاً نتیجه را به اطلاع مردم برسانند.»

سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی در پاسخ به سؤال دیگر پانا مبنی بر دستور اخیر رئیس‌جمهوری برای انتشار کامل اسامی واردکنندگان کالا با ارز دولتی نیز بیان کرد: «در این نشست غیرعلنی این مسئله مورد تأکید قرار گرفت و قرار شد که همه واردکنندگان کالا با ارز ۴۲۰۰ تومانی بدون استثنا به صورت آنلاین و شفاف در اتاق شیشه‌ای قرار بگیرند و به اطلاع مردم برسند.»

نعمتی در خاتمه در پاسخ به سؤال دیگر پانا مبنی بر سرنوشت طرح دو فوریتی برون‌رفت از مشکلات اقتصادی بیان کرد: «قرار بود این طرح امروز به صحن علنی مجلس بیاید که با توجه به برگزاری نشست غیرعلنی به فردا موکول شد و صبح فردا این طرح در ۲۴ بند برای اخذ نظر مشورتی نمایندگان به صحن علنی مجلس شورای اسلامی خواهد آمد.»

نمایندگان مجلس با پایان برنامه‌های این هفته خود به مدت دو هفته به مرخصی می‌روند بنابراین تا ۱۴ روز آینده مجلس شورای اسلامی جلسه علنی یا غیرعلنی نخواهد داشت مگر اینکه دولت لایحه برون‌رفت از مشکلات اقتصادی را به مجلس ارائه دهد که در این صورت نمایندگان جلسه اضطراری برگزار خواهند کرد.

اولتیماتوم شفافیت

در پی تخلف اعلام شده از سوی مراجع نظارتی مبنی بر ثبت سفارش و واردات بیش از ۶۴۰۰ خودرو از مسیرهای غیر قانونی، و همچنین دریافت گزارش‌هایی مبنی بر نارضایتی مردم و مصرف‌کنندگان از نحوه توزیع و یا قیمت‌گذاری محصولات خودروسازان داخلی؛ حسن روحانی، رئیس‌جمهوری، ضمن تأکید بر لزوم شفافیت و مقابله با هر گونه فساد به محمد شریعتمداری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، دستور داد تا ظرف ۱۵ روز هر دو موضوع را

بررسی و چنانچه هر گونه تخلفی صورت گرفته، متخلفان را هر چه سریعتر به مردم و دستگاه قضایی معرفی کند.

این دستور و اولتیماتوم صریح رئیس‌جمهوری پس از شفاف‌سازی در نوع خود کم سابقه محمد جواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات، درباره دریافت کنندگان ارز دولتی در بازار تلفن همراه بود.

شریعتمداری اما بار اول صراحتاً اعلام کرد که لیست دریافت‌کنندگان ارز دولتی را منتشر نخواهد کرد، موضوعی که با انتقاد ضمنی آذری جهرمی و حمایت توثیتری روحانی از او همراه شد و در نهایت با فشار بی‌سابقه رسانه‌ها و افکار عمومی وزیر صنعت ناچار به کوتاه آمدن شد طی نامه‌ای به رئیس‌کل بانک مرکزی از او خواست اقدام به انتشار اسامی دریافت‌کنندگان ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کند.

انتشار اسامی بازخوردهای فراوانی به همراه داشت اما نکته جالب استفاده ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی از واژه مصلحت در برابر شفافیت است، او می‌گوید انتشار اسامی و شفاف‌سازی تا جایی که مصلحت باشد ادامه پیدا خواهد کرد. واژه و جمله‌ای که چندان به مزاج شبکه‌های اجتماعی و افکار عمومی که خواستار شفاف‌سازی تمام امور کشور و رفتن مسئولان و مقامات خرد و کلان به اتاق شیشه‌ای هستند، خوش نیامد.

نوبخت اما می‌گوید شفاف‌سازی بدون توقف در زمینه امور ارزی ادامه پیدا می‌کند.

دستور روحانی برای شفافیت روشن است و به تبع آن مطالبه افکار عمومی نیز بر کسی عیان نیست، روحانی در سوئیس گفت که آمریکا به دنبال جنگ روانی علیه کشور است و ما با شفاف‌سازی اقدامات و هزینه‌های خود در کشورهای دیگر مردم را در جریان امور قرار خواهیم داد. باید دید این شفاف‌سازی تا مجا ادامه پیدا خواهد کرد و دولت در این زمینه چه توفیقاتی خواهد داشت.

تکذیب یک ادعا

محمود واعظی، رئیس دفتر رئیس‌جمهوری کشورمان در راستای ایجاد اتحاد و اجماع در کشور و جلب حمایت همه گروه‌ها و جناح‌های تاثیرگذار داخل کشور در مقابل تهدیدها و تحریم‌های پیش‌رو از سوی ایالات متحده آمریکا راهی قم شد و با جمعی از مراجع عظام تقلید از جمله آیت‌الله حسین نوری همدانی دیدار و گفت‌وگو کرد.

پس از این دیدار خبری به نقل از منبع آگاه در دفتر او در توثیتر قم نیز منتشر شد، در این خبر آمده بود که آیت‌الله نوری همدانی ضمن انتقاد از عملکرد رئیس‌جمهوری خطاب به واعظی گفت: «به روحانی بگو اگر توان اداره کشور را ندارد، برود»؛

این خبر بازخورد چندان در شبکه اجتماعی توثیتر مواجه نشد چرا که از ابتدا به نوعی کذب بودن آن قابل حدس بود.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر آیت‌الله نوری همدانی در همین باره و با اشاره به حواشی ایجادشده از سوی یک سایت محلی در قم در خصوص دیدار رئیس‌جمهوری با مراجع عظام نوشت: «با توجه به تحریف سخنان مرجع عالیقدر حضرت آیت‌الله العظمی نوری همدانی دامت برکاته توسط سایت خبری قم، نیوز به اطلاع می‌رساند آنچه به معظم‌له در دیدار دکتر واعظی رئیس‌محرتم دفتر ریاست جمهوری نسبت داده شد تکذیب می‌گردد و فرمایشات این مرجع تقلید همانطور که قبلاً هم گفته شد فقط از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی منتسب به ایشان قابل استناد است»؛

جدایی تهران و دهلی؟

هند می‌تواند بدون انرژی ایران به زندگی ادامه دهد اما ایران بخش مهمی از سیاست خارجی هند به شمار می‌آید. دونالد ترامپ به دلیل نگاه سخت‌گیرانه‌ای که ضد ایران دارد، این وعده را داده است که در

صورت بی‌توجهی هند به تحریم‌های ضد ایرانی، فضای حرکت دهلی نو را به شکل قابل ملاحظه‌ای محدود کند.

ایران بلافاصله پس از آنکه برجام، تنش با تهران را از بین برد در سال ۲۰۱۶ به جایگاه سومین کشور تأمین‌کننده انرژی بازگشت. تعداد قابل توجهی از پالایشگاه‌های هند برای کار روی نفت خام ایران آماده شده‌اند اما با درخواست آشکار آمریکا برای به صفر رساندن واردات نفت ایران از ۴ اکتبر همه چیز سخت می‌شود. با وجود سخنان شجاعانه دولت هند، شرکت‌های هندی و بانک‌ها در هند سریعتر از آنچه که تصور می‌شود از تجارت با ایران کنار می‌روند.

با وجود عراق، عربستان سعودی، نیجریه و حتی گینه استوایی و اکنون آمریکا، هند مشکلی برای تأمین انرژی خود ندارد. ممکن است با کاهش صادرات نفت ایران، قیمت این کالا به معضلی برای هند تبدیل شود اما کارشناسان انرژی می‌گویند که این مشکل پس از مدتی انباشت انرژی، برطرف خواهد شد.

البته ایران موضوعات را به همین شکل نمی‌بیند. مقام‌های ایرانی به آمریکا پاسخ داده‌اند که ادعای صفر کردن واردات نفت ایران ممکن نیست چراکه ایران در ماه گذشته هر روز ۲.۸ میلیون بشکه نفت خام صادر کرده است.

در جریان تحریم‌های پیشین، هند مانند چین و ژاپن تحریم‌ها را اجرا نکرد. هند همچنین معاملات با ایران را از دلار به یورو تغییر داد و حتی بعد از آنکه هالک‌بانک ترکیه نپذیرفت که بدهی هند به ایران را با دلار پرداخت کند، یک قرارداد بر اساس معامله ریالی-روپیه را با (ایران) امضا کرد. با این حال مشکل خرید نفت ایران با ارز هند همچنان باقی است، در حالی که ایران کالاهای زیادی را از چین خریداری می‌کند تنها برنج باسماتی و برخی اقلام دارو را از هند می‌خرد.

مشکل بزرگ‌تر اتصال و ارتباط است. در آخرین دور تحریم‌ها موضوع انرژی در صدر گفت‌وگوها قرار داشت اما حالا تمرکز بر اتصال چند منظوره (ایران به دیگر نقاط) است. هند به ایران نیاز دارد که ارتباطش را با کشورهای مرکزی آسیا و روسیه حفظ کند. بیانیه مشترک بعد از سفر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران در فوریه ۲۰۱۸ به هند بر موضوع اتصال تمرکز داشت و مسئله انرژی در جایگاه بعدی قرار داشت. هند می‌خواهد که از بندر چابهار نه تنها به عنوان نقطه دسترسی به افغانستان استفاده کند بلکه به کریدور بین‌المللی شمال-جنوب مرتبط شود.

در جریان بازدید روحانی از دهلی، ایران از هند خواست تا خط آهن زاهدان به مشهد و از آنجا به آسیای مرکزی را بسازد. وزیر راه هند قول داده است که عملیات چابهار را در سال ۲۰۱۸ به پایان برساند اما اکنون این قول قابل اطمینان نیست. این در حالی است که قرارداد چابهار یک توافق برد-برد است که نه تنها هند را به آسیای میانه متصل می‌کند بلکه باعث می‌شود که هند دیگر به پاکستان در موضوع اتصال و ارتباط نیاز نداشته باشد.

آمریکا و دیگر متحدان هند در خلیج فارس و خاورمیانه درباره ارتباط با ایران و هند نگران هستند. عربستان و اسرائیل رهبری گروهی را برعهده دارند که موافق کاهش مناسبات هند و ایران هستند. همه آنها و البته آمریکا ایران را به دلیل اقدامات در منطقه نکوهش می‌کنند.

هند به همان اندازه که نگران (رشد) تروریسم در همسایگی خود از جمله در افغانستان است، با کشوری هسته‌ای در همسایگی خود (ایران) نیز مخالف است. همین امر هند را در یک فضای متفاوت قرار می‌دهد و به آمریکا نزدیک‌تر می‌کند. در حالی که هند در سال ۲۰۱۵ از برجام استقبال کرد، در طول یک دهه گذشته دو بار در زمانی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مخالفت خود را با ایران آغاز کرد علیه تهران رأی داد.

در حال حاضر سوال این است که آیا هند می‌تواند خود را از تحریم‌های آمریکا نجات دهد؟ می‌تواند اما در حالی که اقتصاد این کشور در حال جهانی شدن است آیا هند می‌خواهد سوژه تحریم‌های ثانویه آمریکا شود؟

موضوع این است که اروپا یک قانون قدیمی برای ضمانت شرکت‌های ZWNJ و هایش از تحریم‌های آمریکا دارد، با وجود آن شرکت‌های ZWNJ بزرگ از جمله توتال و شل از ایران خارج شده‌اند.

با این همه دولت هند همچنان به دنبال راهی برای دور زدن تحریم‌های ZWNJ و حفظ تجارت با ایران است و در ماه‌های آینده ابتکار عمل ZWNJ و ها در این مورد نمایان خواهد شد.

بسته مایوس کننده

کمیسیون مشترک برجام ساعاتی دیگر در سطح وزرای امور خارجه کشورهای ۴+۱ و محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران در وین برگزار خواهد شد، این نشست عملاً آخرین شانس اروپا برای ارائه تضمین عملی به ایران برای تامین منافع کشورمان در چارچوب برجام در دوران پساآمریکا خواهد بود.

ظریف شب گذشته همراه با سید عباس عراقچی، معاون سیاسی و مذاکره کننده ارشد کشورمان راهی وین شد اما نکته جالب حضور لعیا جنیدی، معاون حقوقی رئیس‌جمهوری در این نشست و همراهی او با ظریف است.

تفسیرها زیادی از چرایی حضور یک حقوق‌دان ZWNJ در تیم مذاکره کننده کشورمان می‌شود؛ توان ارائه کرد اما قطعی ZWNJ؛ ترین این تفسیرها پیچیدگی مباحث حقوقی بین کشورها خواهد بود.

ترامپ همزمان تهدید کرده است که در صورت همراهی نکردن اروپا، تحریم‌های ZWNJ و ایالات متحده شامل تمامی کشورهای که پس از اکتبر در ایران حضور داشته باشند، خواهد شد. اما اروپا در مقابل مجوز سرمایه‌گذاری ZWNJ؛ گذاری بانک خود در ایران برای ایستادگی در مقابل تحریم‌های ZWNJ و ایالات متحده آمریکا و ایجاد سهولت در نقل و انتقال مالی با ایران را صادر کرده است.

پیش از این پایگاه خبری تحلیلی هفته‌های ZWNJ؛ نامه اصولگرایی مثلث به نقل از منبعی آگاه نوشته بود که این بسته شامل تضمین خرید یک میلیون بشکه نفت روزانه از ایران و سرمایه‌گذاری ZWNJ؛ گذاری ۱۰ میلیارد دلاری اروپا در کشورمان است. این خبر به صورت رسمی تایید یا تکذیب نشد. اینکه جزئیات این بسته چیست، تا این لحظه جز روسای جمهوری کشورهای ۴+۱ و حسن روحانی گویا کسی از آن خبر ندارد.

روحانی در همین باره در تماس تلفنی با آنگلا، مرکل صدراعظم آلمان صراحتاً موارد ذکر شده در بسته پیشنهادی اروپا را مایوس کننده و شامل مواردی کلی بدون تعهد مشخص در حد بیانیه اتحادیه اروپا دانسته است، او همچنین اظهار امیدواری کرده که فردا در وین نتایج مشخص و روشن ZWNJ؛ تر حاصل شود.

او همچنین در تماس تلفنی جداگانه با امانوئل مکران، رئیس‌جمهوری فرانسه اعلام کرد که ایران خواهان تضمین منافع ایران در چارچوب برجام در روزهای خروج آمریکا از این توافق هسته‌ای توسط اتحادیه اروپا است.

ظریف نیز پیش از این در هشدار صریح به اروپایی‌ها ZWNJ؛ در توئیتر خود نوشت که اراده آن‌ها ZWNJ؛ حفظ برجام باید به عمل تبدیل شود.

حال باید دید سرنوشت برجام، این بیمار این روزهای عالم دیپلماسی در قلب مالی اروپا چه خواهد شد.